

Kielce, dn. 14 maja 2013 r

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Bożentyna Pałka - Koruba

PS.VI.431.5.2013

Pani Jadwiga Życka
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Punkt Kontrolny i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	14 MAJ 2013
L.dz.	zał. ....
Podpis	

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 20 lutego 2013 roku przeprowadził kontrolę doraźną w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rodzinie. Przedmiotem niniejszej kontroli była poprawność merytoryczna oraz rozliczenie dotacji z budżetu państwa na realizację zadania wynikającego z art. 6 ust. 4 pkt 2 – opracowanie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Kontrolą objęto okres od 1stycznia do dnia 31 grudnia 2012 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Zastępcę Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich Panią Urszulę Przygodzką protokole.

Z budżetu wojewody dla Powiatu Koneckiego w rozdziale 85205 – Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie została przyznana dotacja celowa w kwocie 26.708 zł, decyzjami: FN.I. 3111.4.1.2012 z dnia 30 marca 2012 r., FN.I. 3111.5.316.2012 z dnia 12 listopada 2012 r. z przeznaczeniem na realizację Programu Korekcyjno-Edukacyjnego. Zgodnie z Upoważnieniem Starosty Pana Andrzeja Lenarta Nr 5/11 z dn. 1.09.2011 r. osobą odpowiedzialną za: *opracowanie i realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie; prowadzenie dokumentacji i sprawozdawczości oraz sprawowanie nadzoru merytorycznego nad realizacją specjalistycznego poradnictwa oraz programu korekcyjno-edukacyjnego jest Pani Urszula Przygodzka Zastępca Dyrektora w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich.*

W toku kontroli ustalono, iż PCPR w Końskich nie prowadził żadnych oddziaływań, które zgodnie z Wytocznymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowiącymi załącznik do Krajowego Programu Przeciwdziałania

Przemocy w Rodzinie można by uznać za realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy:

1. Żaden ze specjalistów zatrudnionych w ramach dotacji celowej nie posiadał kwalifikacji zawodowych wymaganych § 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne z dnia 22 lutego 2011 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 259);
2. Ustalono, iż osoby stosujące przemoc w rodzinie korzystały jedynie z usług terapeuty – Pana Andrzeja Chroboty – prowadzącego poradnictwo dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Pozostali specjaliści zatrudnieni z dotacji na prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych nie świadczyli żadnych usług dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Zatem wszyscy terapeuci oraz prawnik zatrudnieni z dotacji budżetu państwa na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych świadczyli usługi klientom Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich w formie specjalistycznego poradnictwa, co zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182) jest zadaniem własnym powiatu;
3. Poradnictwo prowadzone w PCPR Końskie dla osób doznających przemocy w rodzinie prowadzone było w tym samym miejscu i czasie, w którym odbywały się spotkania terapeutyczne ze sprawcami przemocy domowej, co jest niezgodnie z § 7 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne z dnia 22 lutego 2011 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 259).

Wobec powyższego – stosownie do § 17 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543) – Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego działający w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego wydaje następujące zalecenia:

1. Dokonać zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem (całość dotacji – 26 708 zł) wraz z odsetkami, zgodnie z art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w ciągu 15 dni od stwierdzenia nieprawidłowości, tj. od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Odsetki od dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu państwa nalicza się, począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

Jednocześnie informujemy, iż pismo z dnia 11 kwietnia 2013 r., znak: PCPR.0718.171.13 podpisane przez Zastępcę Dyrektora PCPR w Końskich Panią Urszulę Przygodzką nie może być potraktowane jako zgłoszenie zastrzeżeń do kontroli, gdyż stanowiło ono pismo przewodnie do podpisanego protokołu, a ponadto tezy postawione w w/w piśmie nie zostały w żaden sposób udokumentowane. Zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 2011 r. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo

zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole – w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu – do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o czym informowaliśmy Państwa w piśmie przewodnim do protokołu z dnia 2 kwietnia 2013 r.

Pomimo tego Wydział Polityki Społecznej pragnie ustosunkować się do wysuniętych w piśmie z dnia 11 kwietnia 2013 r. tez.

1. Żaden ze specjalistów zatrudnionych w ramach dotacji z budżetu państwa nie posiadał kwalifikacji wymaganych § 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne z dnia 22 lutego 2011 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 259) tj. nie posiadał zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. W piśmie z dnia 11 kwietnia br. wymienione są kwalifikacje Pana Andrzeja Chroboty, które rzekomo pominął zespół kontrolny, brak jednak załączników, które potwierdzałyby te kwalifikacje.

W aktach osobowych nie znajdowały się także dokumenty potwierdzające co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgodnie z § 10 w/w rozporządzenia osoby prowadzące oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie spełniają wymogów dotyczących kwalifikacji, mogą być nadal zatrudnione na dotychczasowym stanowisku oraz prowadzić oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne. Zapis ten nie ma zastosowania do osób zatrudnionych na umowę zlecenie, u których nie występuje wymagana § 10 w/w rozporządzenia ciągłość zatrudnienia. Specjaliści zatrudnieni przez jednostkę kontrolowaną w ramach dotacji na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych zatrudnieni zostali w drodze zapytania ofertowego w związku z czym nie można mówić o ciągłości zatrudnienia, a tym samym nie dotyczy ich zapis umożliwiający uzupełnienia kwalifikacji do dnia 31 grudnia 2015 r. Pracownicy zatrudniani do realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych po dniu 2 lutego 2011 r., niezależnie od formy zatrudnienia, powinni spełniać wymagania § 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne z dnia 22 lutego 2011 r.

2. Zgodnie z § 7 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne z dnia 22 lutego 2011 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 259) oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nie prowadzi się w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. W toku kontroli ustalono na podstawie „Grafiku poradnictwa”, iż terapeuta i prawnik przyjmowali klientów w tym samym miejscu i czasie. Do prawnika zgłaszały się tylko osoby doznające przemocy. Do terapeuty natomiast zgłaszały się głównie osoby stosujące przemoc, ale również i osoby doznające przemocy. Obydwie kategorie klientów przyjmowane były podczas tych samych dyżurów, tak było np. 21 maja 2012 r.

3. Udział w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy jest dobrowolny. Uczestników trafiających na zajęcia można podzielić na trzy podstawowe grupy:

- Tych którzy zgłosili się do uczestnictwa w programie z własnej woli – terapeuci prowadzący oddziaływania korekcyjno-edukacyjne muszą przede wszystkim utrzymać motywację do rozpoczętych zmian;
- Osoby, które zgłosiły się do udziału w programie z polecenia Zespołu Interdyscyplinarnego, Ośrodka Pomocy Społecznej itd. Grupę tych osób najtrudniej utrzymać. Praca z tymi osobami powinna się rozpocząć jeszcze przed rozpoczęciem programu korekcyjno-edukacyjnego. Specjaliści zatrudnieni w PCPR powinni położyć nacisk na zbudowanie pozytywnej motywacji do uczestnictwa w programie;
- Ostatnią grupę stanowią osoby skierowane przez sąd. Podczas programu powinna być budowana pozytywna motywacja do udziału w programie i podjęcia zmian w swoim zachowaniu. W przypadku zaprzestania uczestnictwa w programie PCPR powinien niezwłocznie poinformować sąd o braku realizacji jego postanowienia przez sprawcę przemocy w rodzinie.

Należy pamiętać, iż zgodnie z „Wytycznymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, każda z osób biorących udział w programie powinna podpisać zasady uczestnictwa dotyczące m. in. uczestnictwa w programie. Również to zalecenie nie było realizowane przez PCPR w Końskich.

Ponadto część sprawców, aby dodatkowo zmobilizować ich do uczestnictwa w programie, należy objąć kontraktem socjalnym.

Oczywiście przerwanie uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym nie może być podstawą do uznania, iż PCPR nie realizował programu korekcyjno-edukacyjnego. Warto, jednak zauważyć, iż żadna z osób wykazana przez PCPR w Końskich jako osoba biorąca udział w programie korekcyjno-edukacyjnym nie wzięła udziału w wymaganej minimalnej liczbie godzin jakie powinna obejmować program.

4. Z wykonania wydatków wynika, że w rozdz. 85205 były realizowane wydatki finansowe z dotacji budżetu państwa oraz środków własnych. W opisie brak jest określenia, które wydatki były finansowane z dotacji jako zadanie zlecone z administracji rządowej.
5. Zgodnie z „Wytycznymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie” *podstawową formą pracy korekcyjnej są spotkania grupowe. Zajęcia wchodzące w skład programu powinny być prowadzone w małych grupach (od 10 do 15 osób).* W przypadku gdy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie jest w stanie zgromadzić odpowiedniej grupy osób na etapie rekrutacji do programu korekcyjno-edukacyjnego, powinno zrezygnować z realizacji tego programu i powiadomić Wojewodę o rezygnacji z dotacji na ten cel.

WZSTĘPCA DYREKTORA
działu Polityki Społecznej
gr Renata Segiecińska

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Bożentyna Palka-Koruba

Do wiadomości:

Pan Bogdan Soboń Starosta Powiatu Koneckiego

gf